

Verplichte snelheidsondersteuning op komst

Vanaf 6 juli is het zogenaamde 'ISA-systeem' (Intelligent Speed Assistance of intelligente snelheidsondersteuning) verplicht voor alle nieuw op de markt gebrachte automodellen. ISA is een ingrijpend waarschuwingssysteem voor te snel rijden, maar daar houdt het niet mee op. Het systeem wordt samen met een gegevensrecorder geïnstalleerd, die cruciale voertuiggegevens opslaat vóór, tijdens en na een botsing. Die zijn nuttig voor diepgaande ongevalanalyses.

Tekst: Siegmund Hermans

In een poging het aantal verkeersdoden tegen 2030 te halveren en zelfs tot nul te herleiden tegen 2050 legt de Europese Commissie aan autofabrikanten een hele reeks maatregelen op. Zo zullen vanaf juli 2022 alle nieuw op de markt gebrachte automodellen verplicht uitgerust moeten worden met apparatuur die de geldende snelheidsbeperkingen kan lezen en de bestuurder waarschuwt als hij de snelheidslimiet overschrijdt.

Daarnaast zullen auto's moeten worden uitgerust met een geavanceerd noodrem-systeem dat automatisch een mogelijke botsing kan detecteren en de remmen van het voertuig activeren om een botsing te vermijden of te verzachten. Tot slot worden ook systemen voor rijstrookassistentie, die waarschuwen wanneer je van je rijstrook afwijkt, en vermoeidheids- en aandachtswaarschuwing verplicht.

Zwarte doos

Vanaf 7 juli 2024 moeten alle nieuw verkochte auto's (ook modellen die vandaag al bestaan) uitgerust zijn met deze syste-

men. Voor de auto waar je vandaag mee rondrijdt of een auto (van een bestaand model) die je koopt voor 2024 zal dit niet het geval zijn.

Naast de verplichte systemen zal ook een 'zwarte doos' moeten ingebouwd worden die alle rijgegevens kan opslaan. Enkel gegevens die kort vóór, tijdens en onmiddellijk na een botsing door de gegevensrecorder worden geregistreerd, worden opgeslagen.

Het gaat onder meer over de snelheid van het voertuig, het remmen, de positie en de overhelling van het voertuig op de weg, de toestand en mate van activering van de veiligheidssystemen van het voertuig, remactivering ... Deze gegevens moeten ook na een ongeval beschikbaar blijven voor politie en justitie, en ook overheden zullen deze gegevens kunnen uitlezen en gebruiken om verkeersgedrag te analyseren.

Camera's achter de voorruit kunnen verkeersborden automatisch herkennen en lezen.

Verkeersbordherkenning en gps

Terug naar de intelligente snelheidsbegrenzer. Dit systeem is niet nieuw en kan al als optie gekozen worden bij enkele huidige automodellen. De werking is vrij eenvoudig. Het systeem gebruikt verkeersbordherkenning - een camera achter de voorruit scant en herkent alle verkeersborden - en koppelt dit aan de locatie van het voertuig, bepaald via het gps-systeem. Zo kan de snelheid van het voertuig aangepast worden aan de geldende beperkingen. Wanneer het systeem merkt dat je te snel rijdt, zal je als bestuurder via een auditief signaal, vibraties, een waarschuwing via het gaspedaal of een combinatie van deze aangezet worden om trager te rijden.

Niet dwingend

Het systeem kan wel tijdelijk worden 'uitgeschakeld' om het hoofd te bieden aan (nood)situaties die alleen bestuurders kunnen opmerken en beheersen. Dat kan door het gaspedaal dieper in te duwen, ondanks de melding 'te snel'. Bedenk wel dat de zwarte doos het te snel rijden registreert, mocht je in een ongeval betrokken raken. Als je het systeem hebt uitgeschakeld, zal

het automatisch gereactiveerd worden wanneer je de wagen opnieuw start.

Het gaat dus (voorlopig) nog niet om een dwingend systeem, hoewel de Europese Commissie dat oorspronkelijk wel wilde opleggen. De autofabrikanten verzetten zich daar echter tegen, en met succes. Maar net over het al dan niet dwingend zijn is er natuurlijk heel wat ongerustheid. Die is momenteel echter nog niet nodig, want Europa zou ook in de toekomst mogelijk oor hebben voor de bekommernissen van de autoconstructeurs, die wijzen op enkele belangrijke valkuilen van een systeem dat in de plaats van de bestuurder beslist. Op definitief uitsluitel op dat vlak is het nog even wachten.

Verborgen of vervaagde borden

Is het systeem betrouwbaar en veilig? De EU-verordening vermeldt: "De prestatiedoelstellingen van het systeem worden op zodanige wijze vastgelegd dat de foutenkans in reële rijomstandigheden tot nul of tot een minimum wordt beperkt." Maar wat als de verkeersborden verborgen zijn (bijvoorbeeld door plantengroei) of vervaagd, en daardoor niet gescand of gelezen kunnen worden door de camera? Wat met

simpele maar vaak verkeerd geplaatste signalisatie bij wegwerkzaamheden? Wat als het systeem een verkeersbord 'leest' dat geplaatst is op een parallelweg aan de andere kant van de vangrail? Wat als het systeem een bord, net achter de hoek en buiten het gezichtsveld van de camera, niet leest? Ook de gegevens van gps-navigatiedata zijn vaak onjuist, onder meer door de vele en voortdurende wijzigingen aan snelheidslimieten in Europa. Zo denkt het navigatiesysteem van heel wat nieuwe auto's ook in 2022 nog altijd dat de maximumsnelheid op gewestwegen in Vlaanderen 90 kilometer per uur is, terwijl die al in januari 2017 teruggebracht werd naar 70 kilometer per uur. Wanneer de auto zich op de gps-gegevens baseert riskeer je dus al te snel te rijden.

Weersomstandigheden

Een computergestuurd systeem kan bovendien bugs bevatten waardoor het zijn functie niet (geheel) juist vervult, én het is niet gezegd dat ISA op afgelegen plaatsen doet wat het zou moeten doen.

Tot slot houdt ISA geen rekening met weersomstandigheden, de staat van het wegdek, de verkeersdruk of de aanwezigheid van kwetsbare weggebruikers. Dit zijn allemaal omstandigheden waarin je wettelijk verplicht bent om je snelheid aan te passen, en waarin het louter naleven van de wettelijke snelheidslimiet te snel kan zijn. Zo is 50 kilometer per uur binnen de bebouwde kom veel te snel als er kinderen in de buurt zijn.

Vergeet dus zeker niet dat je, ook wanneer je binnenkort met een voertuig met snelheidsbegrenzing rijdt, als bestuurder zelf steeds de eindverantwoordelijkheid hebt. Blijf steeds aandachtig en pas je snelheid aan aan de omstandigheden.

Niettemin zijn verkeersveiligheidsexperts het er quasi unaniem over eens dat deze nieuwe regelgeving een belangrijke stap voorwaarts is naar veiligere voertuigen en veiliger verkeer.